

Den multilaterale og den bilaterale finansielle mekanisme vil blive administreret separat, men i tæt koordination ved hjælp af de samme ansøgningsprocedurer og kriterier (en enhed i EFTA's sekretariat vil tage sig af dette arbejde).

b) Fiskeprodukter

EØS-aftalen etablerer ikke frihandel med fiskeprodukter. En række islandske og norske fiskeprodukter er derfor pålagt told ved indførsel til EU. De fleste af EU's nye medlemslande har frihandelsaftaler med Norge og Island. Disse aftaler, som inkluderer handel med fiskeprodukter, vil ophøre, når de nye medlemsstater tiltræder EU. Island og Norge har en betydelig eksport af fiskeprodukter – især af sild og makrel – til en række af EU's nye medlemslande, herunder Polen. Sidstnævnte land har opbygget en betydelig fiskeindustri, som er afhængig af råvareleverancer fra Island og Norge. Derfor blev der fra såvel EFTA-siden som en række af EU's nye medlemsstater, herunder Polen, fremført krav om, at der i forbindelse med udvidelsen ikke måtte lægges hindringer for Islands og Norges nuværende eksport af fiskeprodukter til de nye medlemslande.

Fra EU's side henviste man til, at EFTA/EØS-landene i henhold til WTO's regler ikke havde krav på kompensation for tabt handel med fisk. I løbet af forhandlingerne accepterede man dog fra EU's side at medvirke til en forhandlingsløsning, som inkluderede spørgsmålet om handel med fisk, forudsat at EFTA/EØS-landene var parat til at yde et tilfredsstillende finansielt bidrag.

Fra dansk side gjorde man sine EU-partnere og Kommissionen opmærksom på, at forbedret adgang til EU's marked af frosne sild og frosne makrel fra Norge og Island vil stille dansk fiskeforarbejdningsindustri i en skærpet konkurrencesituation. Man stillede derfor fra dansk side krav om, at den danske forarbejdningsindustri kompenseres gennem enten toldsuspensioner eller autonome toldkontingenter af fersk sild og fersk makrel, som er vigtige råvarer for den danske forarbejdningsindustri. Især Kommissionen ønskede ikke at inddrage dette spørgsmål direkte i forhandlingerne, men i forbindelse med sagens Coreper-behandling forud for GAERC mødet den 13. oktober 2003 afgav Kommissionen følgende erklæring:

»Kommissionen henviser til den fælles erklæring fra Rådet og Kommissionen, der blev fremsat i forbindelse med vedtagelsen af Rådets forordning (EF) nr. 104/2000 om den fælles markedsordning.

Kommissionen bekræfter på ny, at den lægger stor vægt på målet om at styrke Fællesskabets fiskeforar-

bejdningsindustri konkurrenceevne. Dette mål vil blive nået, således som Rådet bekræftede det ved vedtagelsen af forordning nr. 104/2000, blandt andet ved at sikre Fællesskabet tilstrækkelig forsyninger af råvarer til forarbejdningsindustrien.

Med henblik herpå og fordi autonome toldkontingenter for perioden 2001-2003 udløber den 31. december 2003, vil Kommissionen undersøge forsyningssituationen for så vidt angår råvarer til Fællesskabets forarbejdningsindustri, navnlig som resultat af udvidelsen, og vil forelægge et passende forslag inden udgangen af 2003.«

Tilsvarende afgav Danmark ved samme lejlighed en erklæring med følgende ordlyd:

»For at sikre fair og lige konkurrence på det globale fiskemarked understreger Danmark, at det er vigtigt at opnå betydelige forsyninger af toldfrie råvarer af fersk sild og fersk makrel fra tredjelande til EU's fiskeforarbejdningsindustri. Danmark mener derfor, at det er væsentligt at danne modvægt til virkningerne af de forventede nye handelsstrukturer som følge af EØS-udvidelsen, der – på grundlag af toldfrie kontingenter – giver præference til import af frossen sild og frossen makrel. Vi opfordrer indtrængende Kommissionen til snarest muligt og inden årets udgang at fremsætte et forslag om enten toldsuspensioner eller autonome toldkontingenter.«

Set fra en dansk synsvinkel var det tilfredsstillende, at en norsk kvote af frosne pillede rejer blev gjort betinget af, at der senest den 1. maj 2004 opnås enighed om en ordning angående tilladelse af transit gennem Norge af fiskeprodukter, som landes i Norge af fiske-skibe hjemmehørende i EU's medlemsstater. Danmark har længe arbejdet for en løsning af dette spørgsmål.

Fællesskabet vil åbne for toldfrie kvoter af frossen rund makrel og for frosne sildefileter fra Norge samt for hele frosne sild fra Norge og Island. Derudover vil frosne sildeflaps få samme præferentielle status som frosne sildefileter. Kvoterne vil skulle genforhandles efter fem år. Kvoterne er beregnet med udgangspunkt i den traditionelle handel mellem Norge og Island og de berørte nye medlemsstater.

Indrømmelserne vil blive implementeret via to tillægsprotokoller til de eksisterende frihandelsaftaler mellem Fællesskabet og Norge og mellem Fællesskabet og Island. Disse to tillægsprotokoller er en del af EØS-udvidelsespakken.

c) Landbrugsvarer

Landbrugsvarer blev kun et mindre spørgsmål i forhandlingerne. EU krævede indledningsvis 20 procent